

Din	
Za zidanje in zgradb. vzdrževanje ženskih obrtnih šol	20.000
Za šol. potrebe ženskih obrtnih šol	150.000
Za dnevne in večerne obrtne in trgovske šole	50.000
Za ekskurzije obrtnih in trgovskih šol	2.000
Vzdrževanje drž. strok. obrtne šole v Skoplju	154.000
Strokovne ženske obrtne šole:	
Osebn. prejemki in nagrade	1.691.680
Stvarni stroški	10.000
skupno	2.170.880

4. V »Tehničnem oddelku«:

Din	
Za dovršitev začelih in popravilo starih poslopjij srednjih, kmetijskih, obrtnih in industrijskih šol (bolnic, ambulanc, dečijih domov, gledališč, predvsem pa za dovršitev gimnazij v Vranju in Prizrenu)	3.000.000
skupno	3.000.000
vsega	8.040.097

III.

Ako po tem podrobnem pregledu seštejemo vsote, ki jih pokazujejo banovinski proračuni za prosveto v ožjem in širšem smislu, t. j. v vseh posameznih proračunskih

poglavjih, ter jih primerjamo z istimi postavkami v lanskim banovinskimi proračuni, dobimo sledeči

pregled vseh izdatkov za prosveto:

banovina:	1931/32		1932/33		% celokupnega proračuna	
	1931/32	1932/33	1931/32	1932/33	1931/32	1932/33
Dravska	21.948.365	12.229.239	18 87	11 08		
Savska	29.809.823	24.809.817	12 71	14 51		
Vrbaska	15.019.002	5.880.804	26 68	16 09		
Primorska	12.502.564	7.115.348	11 13	15 25		
Drinska	11.723.000	9.064.788	9 00	10 40		
Zetska	7.247.000	10.289.360	10 48	17 66		
Dunavska	19.983.680	20.974.002	13 06	15 91		
Moravska	7.745.500	6.084.406	7 16	12 37		
Vardarska	12.200.590	11.904.497	14 58	22 08		
Skupno	137.129.554	108.132.261	15 52	13 99		

Pri lanskem pregledu o narodni prosveti v banovinskih proračunih za 1931/32 v »Uč. Tov.« je članek zaključen z besedami, da je nižina odstotka za prosveto tolika pač »iz razloga, ker je telesni kruh za vsakdanje življenje še potrebnejši kakor duševni.« Ali naj ne velja isto tudi letos in letos še bolj? Vsak dan nam pripoveduje tu na novo, pa naj se ne čudimo, če je letošnji skupni odstotek manjši od lanskega? ... Vzlic temu pa na mnogih krajih ni nazadovanje, marveč celo napredek. Tudi to kažejo odstotki. —

Splošne vesti.

— Seja glavnega prosvetnega sveta. Od 21. do 26. maja se je vršila v Beogradu seja glavnega prosvetnega sveta. Iz Dravske banovine sta se je udeležila načelnik prosvetnega oddelka gosp. Josip Mazi in predsednik sekcije tov. Dimnik.

— G. Mostahinič, bivši personalni referent ministrstva prosvete za osnovno nastavo, je postal direktor gimnazije v Beogradu. — Čestitamo!

— Program Založbe »Hram« v letu 1932. Tej številki prilagamo propekt Založbe »Hram«, ki vsebuje njen letošnji knjižni program. Opozorjamo prav posebno naše čitatelje na ta izredni program. V juniju izide monumentalno biografsko delo Stefana Zweiga »Fouche«, ki je danes ena najbolj čitanih knjig svetovnega slovstva. V začetku oktobra sledi veličastni zgodovinski roman Alekseja Tolstaja »Peter Veliki«. Kot zadnja izide začetkom decembra pretresljiva knjiga Deepinga »Stotnik Sorrel in njegov sin«, ki predstavlja najuspešnejši angleški povojni roman. Vse tri knjige toplo priporočamo za naročbo.

— V Beogradu je 21. maja umrl tov. Vujanac, bivši podpredsednik našega združenja in urednik Narodne Prosvete. Preostalih naše sožalje!

— V ljubljanski splošni bolnici je umrl Karel Gruden, šolski upravitelj v Dobljčah pri Črnomlju. Pogreb je bil 20. maja. Obitelji naše sožalje!

— Tovarišice maturantke letnika 1907 v Gorici. Letos poteče 25 let, odkar smo se razšle po svetu! Na željo nekaterih tovarišic vabim Vas vse našega letnika, da javite kraj in datum proslave naše 25-letnice na moj naslov.

Adela Alt-Smídova, šol. uprav. v Studencih pri Mariboru.

— Šolska mladina ima za obisk letošnjega XII. ljubljanskega velesoja od 4.—13. junija znižano vstopnino po Din 3.— za učenko oziroma učenca, ako je obisk skupen pod vodstvom p. n. učiteljstva. Dan obiska poljuben. Posebno opozorjamo šolska vodstva na razstavo »Prijatelj narave v stanovanju«, tujsko-prometno razstavo, higienski muzej, razstavo perutnine in kuncvev ter na oficijelno razstavo Poljske republike.

— Šolska vodstva, pozor! Letošnji XII. ljubljanski velesoj se vrši od 4.—13. junija in pada torej še v šolsko leto. Šolska vodstva, posebno ona na deželi, naproša uprava ljubljanskega velesoja, da naj svoje majske izfete tako urede, da si bo mladina v zvezi z izletom mogla ogledati tudi velesojem. Na velesojem bo zbrano vse, kar more zanimati tudi mladino, dvigati njen narodni ponos in bistriti njen razum. Za učence vseh šol znižana vstopnina po Din 3.—, spremljajoče učiteljstvo je vstopnino prosto. Posebno opozorjamo na specialne razstave: tujsko-prometno, higiensko, akvaristično, entimološko, umetniško, fotografsko, keramično, sadjarstvo in vrtnarstvo v stanovanju, perutnine in kuncvev.

— Staršem srednješolskih dijakov Dravske banovine. Društvo »Šola in dom« v Ljubljani vabi vse starše oziroma reditelje srednješolskih dijakov Dravske banovine, da odgovorijo na sledeči vprašanji:

1. Ali ste za to, da se obdrži samo dopoldanski pouk?
2. Ali soglašate s tem, da bi morali vsi dijaki, ki študirajo na srednjih šolah, stanovati v kraju, kjer je šola?

Tiskane listke s tema vprašanjem sta mo izročili te dni vsem srednješolskim dijakom. Po isti poti naj jih straši zopet vrno.

V interesu vseh staršev je, da odgovorijo na prvo vprašanje z »D a«. Le če dokažemo, da je večina staršev Dravske banovine za nedeljen dopoldanski pouk, smemo upati, da bomo dosegli definitivno odgoditev celodnevne pouka. Ako tega ne dokažemo, tedaj bo

Osebnne zadeve.

i Novi pregledniki osnovnih šol. Z odlokom ministrstva prosvete so imenovani za preglednike osnovnih šol: Franc Venturini iz Ljubljane za sreza Črnomelj in Metlika, Robert Ivanuš iz Zdol za sreza Brežice, Matej Mikuš iz Škofje Loke za sreza Dolnja Lendava, Avgust Rozman iz Šmartnega ob Paki za sreza Gornji Grad, Rado Grum iz Ljubljane za Ljubljano — mesto, Franc Drnovšek iz Brežic za sreza Ljubljano — okolico, vzhodni del, Alojzij Urbančič iz Doba za Ljubljano — okolico, zahodni del, Karel Straus iz Dol. Logateca za sreza Logatec, Janko Samec iz Novega mesta za sreza Novo mesto, Egidij Šifrer iz Radovljice za sreza Radovljica, Anton Fink iz Šmarja pri Jelšah za sreza Šmarje pri Jelšah, Božidar Betriani iz Kočevja za sreza Konjice, Vilbald Rus iz Kranja za sreza Kočevje in Božidar Gselman iz Konjice za sreza Kranj.

MIROSLAVA LEITGER

LJUBLJANA, JURČIČEV TRG ŠTEV. 3. Izdelovanje ročnih in strojnih vezovin. Predtiskarija in izdelovanje šablon. Zaloga DMC in vseh potrebnih za vezenje in predtisk.

—i Napredovali so tovariši (-ce) v VI. skupino: Likozar Ana; Vrščaj Terezija; Ribarič Pavla; Podobnikar Pavel; Trebše Avgusta; Rjavac Antonija; Likar Andrej; Blenkuš Alojzij; Vorsič Henrika; Jerše Josip; Jarh Josip; Jeretina Karel; Hiršman Ana; Blazinšek Henrik; Vidic Edvard; Celnar Ana; Verčko Josipina; Fink Anton; Bernetič Fran; Vojničević Jerica; Vodopivec Olga; Seme Helena; Trdina Josipina; Hergout Josip; Kumer Josipina; Jamnik Ljudmila; Gruden Stefanija; Rusanov Angela; Luknar Franjo; Lušin Alojzij; Radič Marija. — V VII. skupino: Žitko Ana; Tominec Vekoslava; Levce Stefanija. — V VIII. skupino: Ferluga Franjo; Kukovec Cecilija; Šijanec Olga; Pavčič Danica; Turk-Berce Darinka; Škerjanc Metod; Štrbenk Karol; Mihec Anton; Medved Stane; Novak Cecilija; Mesojedec Bogdana; Kurbus Gabrijel; Ledinek Bogomila. — V IX. skupino: Klethofer Friderika; Kompoš Peter; Serona Vinko; Krajh Viktor; Zeleznik Marjan.

OBLAČILNICA ZA SLOVENIJO

LJUBLJANA, Miklošičeva cesta 7

priporočila svojo bogato zalogo manufakturnega blaga prvovrstnih čeških, nemških in angleških tovar. državnih samostojnih dob blago tudi na obrabe prvi predložitvi legitimacij.

Učiteljski pravnik.

—š Določitev vrednosti stanovanj civilnih državnih uslužbencev. Doznanli smo, da so prejeli nekateri šolski upravitelji in učitelji odloke o določitvi vrednosti stanovanj na osnovi točke a) § 29. zakona o uradnikih, po uredbi k citiranemu čl. zakona (Služb. list št. 35 z dne 4. 5. 1932), ki določa v čl. 8., da odreja vrednost stanovanja z odločbo po odredbah te uredbe neposredni starešina urada, pri katerem je državni uslužbenec postavljen.

Izdaja navedenih odločb ne soglašajo z določbami čl. 62., toč. 2 a) fin. zakona za l. 1932-1933, kakor tudi zavednim tolmačenjem glavne kontrole k temu členu fin. zakona. Uredba o določitvi vrednosti stanovanj v Službenem listu št. 35/32 ne velja za učiteljstvo narodnih šol, ker ima po posebnem specialnem zakonu o narodnih šolah pravico do brezplačnega stanovanja odnosno stanarine od krajevnih šolskih odborov.

Tolmačenje čl. 62., toč. 2 a) fin. zakona za l. 1932/33 po glavni kontroli se glasi nastopno: U vezi akta toga ministrstva pr. br. 10236 od 31. marca 1932 god. Glavnoj kontroli je čast izvestiti isto, da je 8. ovog meseca pod br. 27354 izdato telegrafskim putem naređenje mesnoj kontroli, pri finansijskoj direkciji u Novom Sadu, da da vizum na platne spiskove učitelja dunavske banovine za mesec april tek. godine pošto se za učitelje koji imaju pravo na besplatni stan po § 29. i 173. zak. o nar. školama, ne mogu primeniti odredbe Uredbe o utvrđivanju vrednosti stanova drž. službenika građ. reda s obzirom na § 62. st. 2 pod a) fin. zakona za 1932/33 god. jer je ovo njihovo pravo zasnovano na specialnom zakonu — zakonu o narodnim školama. — Iz opšte sednice glavne kontrole od 8. aprila 1932 god.

—g Članom Učit. Samopomoči. V teh dneh dobite položnice za nakazilo članskega prispevka za 268. smrtni slučaj — Karel Gruden, Dobljčič pri Črnomlju. Članski prispevek znaša za samec 6 Din, za zakonske pare 11 Din. Uprava je izplačala posmrtnino v znesku 12.780 Din. — S položnico dobite še potrjene spremembe zadružnih pravil (ponatis iz Učit. Tovariša). Ta listek vlepajte v Vašo zadružno knjižico (pravila)! — Kdor še ni splošil in vrnil upravi tiskovino »pristopnico«, naj stori to takoj. — Zamudniki, poravnajte zaostanke! Od 1. I. 1932. do danes je bilo samo 8 smrtnih slučajev. Načelstvo je na zadnji seji izključilo 8 članov, ker nočejo poznati svojih članskih dolžnosti. — Zadruga ima 2560 članov. Posmrtnina znaša 12.780 Din.

—g Učiteljska Gospodarska Poslovalnica v Mariboru objavlja svojim članom — naročnikom: Ako želijo, da se jim izplača za potom U. G. P. naročeno blago priznane odstotke, naj prijavi zahtevo do 28. junija t. l. direktno U. G. P. v Mariboru. Pripomnimo, da dobe izplačane odstotke samo tisti, ki so po-

ravnali račune do 1. decembra 1931. Kdor pa ne bo poslal zahteve U. G. P., smatramo, da odstopi odstotke Učit. domovima. Poslužujte se tudi v bodočem šolskem letu pri naročilih U. G. P., ker je vsako naročilo v prid domovoma in organizacije.

—g Članom Učiteljske Samopomoči v Ljubljani. (Nalepite v zadružne [članske] knjižice!) Izredni občni zbor Učit. Samopomoči v Ljubljani dne 6. marca 1932 je sprejmenil zadružna pravila, deželno kot trgovsko sodišče v Ljubljani, oddel. III. je 31. marca 1932 pod Firm. 289. Zadr. X 161./2. vpisalo v zadružni register sledeče spremembe:

§ 3. — vrsta 5.: zadruga (ne društvo)

§ 20. — vrsta 4. in 5.: Po potrebi se razglašata načelstvo lahko tudi v drugih časopisih.

§ 34. — odstavek 2. se glasi: Ako gre za razdružbo zadruge, morata biti ... itd. (izpuščeno: »za izpremembo pravil ali«)

§ 36. — odstavek zadnji: V primeru razdružbe se čisto premoženje zadruge, kar ga ostane po izterjanju vseh izterljivih terjatev in izplačilu vseh dolgov in vplačanih deležev, izroči Zvezi slovenskih zadrug v Ljubljani, da ga upravlja do ustanovitve nove zadruge ali društva z istimi cilji. Ako bi se tako društvo ali zadruga ne ustanovila v teku 3 let, pa se premoženje razdeli v dobrodelne namene po sklepu zadnjega občnega zbora.

§ 11. — ostavek 3. popravi: vplačati (ne izplačati).

V delu in žrtvah za druge ne pozabljajmo lastnega stanu!

TOV. UPRAVITELJ (-ICA)!

Ne odreci nam iskrene prošnje: Prečitaj sam(a), prečita naj pa tudi učiteljstvo Tvoje šole!

Naše učiteljstvo je dobilo v Mariboru svoj dom, prikladen, lep in udoben tako, da je nanj privikano ponosno. To dejstvo je velik mejnik v razvoju našega stanu. Njegovega pomena za bodočnost našega stanu niti ne moremo prav oceniti že sedaj. Le slutimo ga. To je uspeh dela in žrtve vsega našega učiteljstva, ki je podpiralo vodstvo pri njegovem stremljenju.

Dom začne vsekakor obratovati že začetkom prihodnjega šolskega leta in se na to že intenzivno pripravljajo. Vsa oprema je preračunjena na okroglo 100.000 Din. Od tega zneska pa ima društvo komaj tretjino v gotovini. Vso ostalo glavnicno je porabilo za nakup poslopja. Drugo premoženje pa je v blagu, (grb, ročni zemljevidi, Prekmurske pravljice, stenska učna slika Bled itd), ki je nam v prvi vrsti pripomoglo, da smo prišli do Učiteljskega doma.

Dasi so nam znane sedanje težke razmere, vendar smo primorani apelirati na vse učiteljstvo bivše mariborske oblasti: Pomagajte nam opremiti Učiteljski dom!

Uverjeni smo, da ne bo med nami tovarišice in ne tovariša, ki bi v ta plemeniti namen ne daroval vsaj par dinarčkov, pa čeprav si jih pritrja od ust. Zlasti pa naj se naši prošnjiki primerno odzove tisto učiteljstvo, ki prejme že z junijskimi prejemki povrnjeno stanarino. To povračilo je nam priborilo le in samo stanovska organizacija. V priznanje darujmo vsaj nekaj za opremo našega doma! Kakor smo tekmovali z darovi za naš dom ob priliki izplačila razlik, tako tekmujejo sedaj!

Darovi bodo po šolah izkazani v »Tovarišu«. Blagovolite pa jih nakazati po priloženi položnici vsaj do 15. junija.

Ob tej priliki prosimo tudi za pedagoške, znanstvene in leposlovne knjige za knjižnico v novem domu. Omare za knjižnico so že v delu in rabili bomo mnogo vsakovrstnih knjig. Prosimo, pregledite svoje knjige in darujte jih Učiteljskemu domu, kar morete pogrešati. Pr nas bodo v dobrih rokah in obrodile bodo lepši sad, kakor kjerkoli drugod.

Učiteljski dom v Mariboru,

koncem maja 1932.

Mladinska Matica.

—mm S seje M. M. 19. t. m. Določila se je vsebina 5. zvezka »Kresnice«.

Te dni se je razposlala zadnja številka »Našega roda« in kmau izidejo štiri knjige Mladinske Maticе Opozorjamo pa, da imajo pravico do knjig samo oni, ki so kupili ves letnik »Našega roda« in doplačajo še Din 2/50 za knjige. Kdor ni naročil vseh osmih števil, knjig ne dobi, če ne doplača še v tem mescu ostalih števil.

Letošnje »Kresnice« bodo res nekaj izrednega. Poleg kratkega pregleda vseh važnih dogodkov po svetu, prinesejo prispevke vseh naših najboljših pesnikov in pisateljev, ki se bavijo tudi z mladinsko literaturo. Vsak avtor priobčuje po en spomin iz mladih let. Zastopani so: Bevk, Černejeva, Finžgar, Gaspari, Grošljeva, Jarc, Klopčič, Kmetova, V. Levstik, Lovrenčič, Magajna, Matičič, Meško, Milčinski, Mrzel, Pahor, Pregelj, Rape, Ribičič, Seliskar, Širok K., Utva, Velikonja in Zupančič. — Knjiga prinese nekaj vrstic o življenju in delu vseh zastopanih pisateljev, faksimile njihovih podpisov in njihove originalne portrete. Te so izdelali za »Kresnice« Gaspari, Pirnat, Jakac, Gorše, Maleš, Škodlar, Globočnik, Pavlovec in Justin. Ker bo knjiga zares svojevrsna posebnost, ni čudno, da jo naročniki že težko pričakujejo. Zanjto vlada veliko zanimanje tudi med našimi književniki.